

er udkommet, og som væsentlig er en Gjengivelse af nogle her i Byen holdte Foredrag og Diskussionsmøder, er et Skrift af Professor Gøbelen om Brændevinsdrif. Siden 1865 har tillige en Folkehøjskolebestyrer Nielsen paa Hindholm i sit Skrift „Hindholm“ virket meget i lignende Retning ad mere populær Lei end de 2 førnævnte Forfattere. Naar vi se hen til de større Arbejder, der i den senere Tid ere fremkomne i Udlandet, skal jeg blot nævne 3 statistiske Arbejder. Det første, jeg skal nævne, er foranlediget af Sundhedskollegiet i Massachusetts, der i 1870 oversendte fra Indland og Udland et ganske uoverordentlig stort Materiale til Belysning af Spørgsmaalet. Dernæst skal jeg omtale, at en engelsk Kommission, nedsat af Parlamentet i 1877, behandlede det samme Emne, og endelig skal jeg nævne, at den 20de December 1878 fremkom en Kommissionsbetænkning af en svensk Kommission, der arbejdede i samme Retning. Et Hovedarbejde i denne Retning er imidlertid et Skrift, som en berlinsk Fængselsbestyrer, Doktor Baer, udgav i 1878. I dette Skrift findes optaget en Mængde af de Resultater, som ere tilveiebragte i andre Lande. Jeg skal, uden at indlade mig paa Vidtløftigheder, blot fremdrage et Par Faldstørrelser af dette Skrift, som synes at forjæne Opmærksomhed, og som Forfatteren tillægger Naalidelighed. Saaledes skal jeg nævne, at i Newyorks Drankerafsl af Drikkefygens Arvelighed paaviste hos 48 pCt. af Patienterne, og at den franske Læge og Statistiker Lunier anslag Halvdelen af Idioter og Landsvage til at være Børn af Drikkældige, en Angivelse, som meget nær stemmer med det Resultat, de norske Læger ere komne til. I Frankrig er Antallet af Selvmord saa godt som proportionalt med Drikkældigheden; 10½ pCt. af Selvmorderne ere Drankere. I Danmark er det anslaaet for noget længere Tid tilbage til 17 pCt. I England er Dødeligheden hos Drankere 3¼ Gang saa stor som hos Ikke-Drankere. I hele Frankrig ere 14 pCt. af de Sindssyge i denne sørgelige Tilstand paa Grund af Drikkældighed. I Lydsland har Dr. Baer indsamlet en meget omfattende Fængselsstatistik fra 120 tyske Fængsler, omfattende 33,000 Fanger, og det er her, for at jeg blot skal nævne et enkelt Moment, paavist, at Mord og Drab i henholdsvis 46,1 og 53,2 Tilfælde ere udsøvede i Druftenfab. I Amerika uddiifer Statistiken et endnu sørgeligere Resultat i den Retning. Et af de Spørgsmaal, som den før omtalte engelske Kommission udsendte til Fængselsbestyrerne for 24 Fængsler, lød saaledes: „Hvor mange af Fangerne maa anses for direkte eller indirekte at være Ofre for Drikkældigheden?“ De Svar, der indløbe fra Fængselsbestyrerne, varierede mellem 60 pCt. og 90 pCt. Paa samme Kommissions Spørgsmaal: „Hvormange Tilbagefald til Forseelser eller Forbrydelser styldes direkte

eller indirekte Drikkældigheden?“ varierede Svaret mellem 50 og 100 pCt. Fra 1825—69 vogede i Frankrig de Straffedes Antal til det Tredobbelte, og Antallet af Tilbagefald til Forbrydelse vogede i 1830—69 fra 10 pCt. til 37 pCt. samtidig med, at Alkoholforbruget pr. Individ vogede i Forholdet 1 til 2½. Jeg tror ikke, at de tilsvarende Faldstørrelser for Danmarks Bedkommende ville stille sig synderlig gunstigere. Med et rundt Tal kan man anslaa Brændevinsproduktionens Mængde her i Landet til ialt 30 Millioner Potter aarlig — (Gad: 35 Millioner) maafte 35 Millioner —, der repræsenterer en Kapital af 12 Millioner Kr. Jeg skal blot efter Professor Brandes' Skrift tillade mig at oplyse, at, medens Folkemængden i Danmark steg med 6 pCt. i Aarene 1870—75, steg Brændevinsproduktionen i samme Tidrum med over 23 pCt., altsaa omtrent 4 Gange saa stærkt, og at Antallet af Personer, straffede for Værtshusordener i Kjøbenhavn, i Løbet af samme Tidrum steg i den Grad, at det i Aaret 1875 var 5—6 Gange saa stort som i Aaret 1870. Det Spørgsmaal, som jeg her har tilladt mig at bringe paa Bane, har ogsaa været Gjenstand for Forhandlinger paa Fængselsmødet i Kjøbenhavn her i Sommer, og ligeledes paa det skandinaviske Naturforskersmøde i Stockholm iaar, og det var Noget, jeg vil ikke sige ydmygende, men ubehageligt for Danmarks Bedkommende, at to danske Læger maatte befænde, at man her i Danmark ikke havde noget tilstrækkeligt statistisk Materiale til Bedømmelsen af Drikkældighedsforholdene, men kun var isærd med at samle derpaa.

Skjøndt det egentlig ligger udenfor Forespørgsels Omsang at komme ind paa de Foranstaltninger, der i forskellige Lande ere trufne til Modvirkning af Drikkældigheden, skal jeg dog tillade mig ganske kort at berøre nogle enkelte Punkter vedrørende dette Spørgsmaal. I første Række maa da nævnes den store Indfyldelse, som Afholdenhedsforeningerne have haft i Amerika, hvor de først optraadte, og i England, idet den engelske Race synes at være den, der med størst Kraft har taget fat herpaa, men maafte ogsaa er den Race, der har de største Forbrydelser paa sin Samvittighed paa Grund af Brændevinsens Udbredelse, idet denne har saa at sige affolket en stor Del af Amerika og Australien, hvad den oprindelige Befolkning angaar. Disse Afholdenhedsforeninger gjorde navnlig i Island et overordentlig stort Fremstridt ved Pater Matthews, Virksomhed, og hvor stor Betydningen af denne Virksomhed var, vil kunne ses deraf, at i Aarene 1838—41 nedbragtes Brændevinsforbruget i Island til det Halve, samtidig med at de grovere Forbrydelsers Antal aftog fra omtrent 12,000 til 800. At man i det praktiske Amerika allerede i 1849 kunde se 2,000 Skibe stikke i Søen, uden at der fandtes Brændevin ombord, og at Asfu-